



آزمون شبه‌نهایی

درس: تاریخ ۲	رشته : علوم انسانی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه نظری	ساعت شروع : ۸ صبح	تاریخ امتحان : ۱۴۰۵/۰۲/۰۵

جهت دسترسی به فایل هر کیوآرکد، آن‌ها را انتخاب یا اسکن کنید.

پاسخ‌نمای تشریحی
فعال‌سازی ساعت ۲۰

پاسخبرگ آزمون
فعال

راهنمای تصحیح
جهت آشنایی دانش‌آموزان با بارم‌بندی
فعال‌سازی ساعت ۲۰

باسمه تعالی

سوالات امتحان شبه نهایی درس : تاریخ		رشته : علوم انسانی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳								
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه نظری		ساعت شروع : ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۵/۰۲/۱۴	نام و نام خانوادگی:								
ردیف	سوالات			نمره								
۱	جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۲۵/۰) الف- هدف مشرکان از محاصره اقتصادی بنی هاشم و پیامبر(ص)، این بود که ابوطالب و طایفه‌اش وی را تنها بگذارند. ب- اندرزنامه‌ها اطلاعاتی درباره شیوه کشورداری، مناسبات حکومت، تشکیلات و نهادهای اداری و... ارائه می‌دهند. ج- امیران طاهری و زیاری پیرو مذهب تشیع بودند و به تقویت و گسترش آن مذهب در ایران کمک زیادی کردند.			۰/۷۵								
۲	کدام یک از گزینه‌های سمت راست با شماره‌های سمت چپ در ارتباط است. (هر مورد ۲۵/۰). در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table><tr><td>۱- المَسَالِک و المَمَالِک، اثر اصطخری</td><td>الف- مهم‌ترین کتاب تاریخ عمومی</td></tr><tr><td>۲- تاریخ طَبَری، تألیف محمد بن جَریر طَبَری</td><td>ب- نمونه‌ای از کتاب جغرافیای تاریخی</td></tr><tr><td>۳- عَجَائِبُ المَقْدُور فی نَوَائِبِ تیمور، نوشته ابن عرب‌شاه</td><td>ج- مشهورترین تاریخ‌نگاری تک‌نگاری</td></tr><tr><td></td><td>د- برجسته‌ترین تاریخ‌نگاری سلسله‌ای</td></tr></table>			۱- المَسَالِک و المَمَالِک، اثر اصطخری	الف- مهم‌ترین کتاب تاریخ عمومی	۲- تاریخ طَبَری، تألیف محمد بن جَریر طَبَری	ب- نمونه‌ای از کتاب جغرافیای تاریخی	۳- عَجَائِبُ المَقْدُور فی نَوَائِبِ تیمور، نوشته ابن عرب‌شاه	ج- مشهورترین تاریخ‌نگاری تک‌نگاری		د- برجسته‌ترین تاریخ‌نگاری سلسله‌ای	۰/۷۵
۱- المَسَالِک و المَمَالِک، اثر اصطخری	الف- مهم‌ترین کتاب تاریخ عمومی											
۲- تاریخ طَبَری، تألیف محمد بن جَریر طَبَری	ب- نمونه‌ای از کتاب جغرافیای تاریخی											
۳- عَجَائِبُ المَقْدُور فی نَوَائِبِ تیمور، نوشته ابن عرب‌شاه	ج- مشهورترین تاریخ‌نگاری تک‌نگاری											
	د- برجسته‌ترین تاریخ‌نگاری سلسله‌ای											
۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است). (هر مورد ۲۵/۰) (عقل- روایت تاریخی- گورکانیان - ایلخانان) الف- یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی یک گزارش تاریخی، مطابقت یا عدم مطابقت آن با است. ب- بعد از سقوط تیموریان در ایران، بابر یکی از شاهزادگان تیموری در هند حکومت بنیان گذاشت.			۰/۵								
۴	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۲۵/۰) الف- مورخان دوران اسلامی، گزارش‌ها و نوشته‌های خود را به بر چه اساس می‌نوشتند؟ ۱- بر اساس دو روش سال‌شماری و وقایع نگاری ۲- بر اساس دو روش تحلیلی و تطبیقی ۳- بر اساس دو روش سال‌شماری و موضوعی ۴- بر اساس دو روش نظری و عملی ب- کدام یک از موارد زیر درباره ابوعلی سینا صحیح نیست؟ ۱- برجسته‌ترین فیلسوف ایران و جهان اسلام بود. ۲- بزرگترین کتاب پزشکی جهان اسلام به نام شفا را نوشت. ۳- فارابی را استاد خود می‌دانست. ۴- فلسفه مَشایی را در ایران به اوج خود رساند.			۰/۵								
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۲۵/۰) الف- پیامبر(ص) اولین جایی که برای تبلیغ دین خود رفت کجا بود؟ ب- هولاکوخان در زمان فرمانروایی چه کسی در مغولستان به ایران حمله کرد؟			۰/۵								
	ادامه سوالات در صفحه بعد"											

۶	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف - اهل صُفّه: ب - بیت‌الحکمه:	۲
۷	مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف- نحوه به خلافت رسیدن «عمر بن خطاب» را با چگونگی انتخاب «عثمان بن عفان» مقایسه کنید. ب- مبانی نظام «حقوقی» و «قضایی» مغولان (ایلخانان) در قبل از اسلام را با دوره مسلمانی آنان مقایسه کنید.	۲
۸	اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف- به نظر شما، چرا در آغاز سلطنت شاه تهماسب صفوی، اوضاع ایران آشفتگی بود؟ ب- به نظر شما، چرا معماری در عصر صفویه به اوج شکوفا و رشد خود رسید؟	۲
۹	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف- اعتبار سنجی «خبر» در تاریخ نگاری به چه معنی است؟ ب- مهم‌ترین ویژگی تاریخ نگاری «روایی» چیست؟ ج- کعبه در زمان جاهلیت به چه جایگاهی در شبه جزیره عربستان تبدیل شده بود؟ د- دو شاخه قوم عرب در شبه جزیره عربستان را نام ببرید . هـ- مهم‌ترین اقدامات و اصلاحات عمر بن عبدالعزیز یکی از خلفای بنی‌امیه را بنویسید. (ذکر یک مورد کافی است). و- یک مورد از مهم‌ترین اقدامات و اصلاحات شاه عباس اول صفوی برای نجات کشور را فقط نام ببرید.	۳
۱۰	کاربست شواهد و مدارک تاریخی: (هر مورد ۵/۰ نمره) در نقشه یکی از سلسله‌های ایران در دوره اسلامی، مکان‌هایی مشخص شده است، بر اساس آنها به سؤالات زیر پاسخ مناسب دهید.	۱



الف- در نبرد دندانتان چه کسانی در برابر هم قرار گرفتند؟
ب- در نبرد مشهور ملازگرد، کدام حکومت‌های ایرانی و خارجی در برابر هم قرار گرفتند؟

"ادامه سؤالات در صفحه بعد"

۱	چرا پایه‌های حکومت امپراتوری روم شرقی (بیزانس) در منطقه «شام» سست بود؟	۱۱
۱	مهم‌ترین عوامل شکست ایران از اعراب مسلمان در نبرد «قادسیه» را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است).	۱۲
۱	یک مورد از عوامل مؤثر در اسلام آوردن ایرانیان را بنویسید.	۱۳
۱	به چه دلایلی روابط یعقوب لیث صفاری و خلیفه عباسی به خصومت گرایید؟	۱۴
۱	دو مورد از عوامل رونق «اقتصادی» و رشد «شهرنشینی» در زمان سامانیان و آل بویه را بنویسید.	۱۵
۱	چرا در عصر سلجوقیان فرصت مناسبی برای توسعه هر چه بیشتر «زبان و ادبیات فارسی» فراهم آمد.	۱۶
۱	هجوم مغولان به ایران از نظر «اجتماعی» و «اقتصادی» چه پیامدهای مختلفی به دنبال داشت؟	۱۷
۲۰	موفق و پیروز باشید جمع نمره	

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس تاریخ		رشته علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه نظری			تاریخ امتحان : ۱۴۰۵/۰۲/۰۵	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره		
۱	الف - صحیح	۰/۲۵		
	ب- غلط / به جای اندرزنامه‌ها، سیاست‌نامه‌ها صحیح است.	۰/۲۵		
	ج- غلط / به جای زیاریان، آل بویه و علویان طبرستان صحیح است.	۰/۲۵		
۲	۱- با گزینه «ب» نمونه‌ای از کتاب جغرافیای تاریخی	۰/۲۵		
	۲- با گزینه «الف» مهم‌ترین کتاب تاریخ عمومی	۰/۲۵		
	۳- با گزینه «ج» مشهورترین تاریخ‌نگاری تک‌نگاری	۰/۲۵		
۳	الف) عقل	۰/۲۵		
	ب-گورکانیان	۰/۲۵		
۴	الف- شماره «۳» بر اساس دو روش سال‌شماری و موضوعی	۰/۲۵		
	ب- شماره «۲» بزرگترین کتاب پزشکی جهان اسلام به نام شفا را نوشت.	۰/۲۵		
۵	الف- طائف	۰/۲۵		
	ب- برادرش مُنگوقاآن	۰/۲۵		
۶	الف - برخی از مهاجران بی‌ضاعت به مدینه که در جوار مسجدالنبی اقامت گزیدند، به اهل صُفّه مشهور شدند. ۵/۰ اینان به دلیل همجواری با محل سکونت پیامبر ^(ص) ، ارتباط نزدیک‌تری با آن حضرت برقرار کردند. ۵/۰	۲		
	درس ۴ص ۳۴ ب - مکانی در بغداد که در دوره عباسیان برای ترجمه کتب از زبان‌های مختلف دنیا به زبان عربی ساخته شد؛ ۵/۰ بیت الحکمه صرفاً مرکزی برای ترجمه و تألیف کتاب نبود، بلکه کانونی برای گفتگوهای علمی و تبادل افکار نیز بود. ۵/۰ درس ۷ص ۷۲			
۷	الف -ابوبکر در واپسین لحظات زندگی خود، طی وصیت‌نامه مکتوب، عُمَر بن خطاب را به جانشینی خود معرفی کرد. ۵/۰ اما، عثمان توسط شورای تعیین خلافت عمر و بعد از گفت‌وگوها و رایزنی‌های اعضای آن، به عنوان خلیفه سوم انتخاب گردید. ۵/۰	۲		
	درس ۵ص ۴۴ ب- مغول‌ها پیش از مسلمانی بر پایه مجموعه قوانینی موسوم به یاسا عمل می‌کردند و دعاوی حقوقی آنها در دادگاهی موسوم به یرغو و زیر نظر یرغوچی حل و فصل می‌شد. ۵/۰ اما پس از مسلمان شدن، یاسا و سنت‌های مغولی تا حد زیادی از رونق افتاد. ۵/۰ کلید واژه: نوشتن دو مورد از سه نکته مهم و کلیدی (یاسا-یرغو -یرغوچی) در بخش اول، هر مورد ۲۵/۰ درس ۱۱ص ۱۲۱			

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس تاریخ		رشته علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه نظری			تاریخ امتحان: ۱۴۰۵/۰۲/۰۵	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره		
۸	الف- از یک سو، سران ایلات قزلباش به خودسری و نافرمانی پرداختند و با هم به نزاع برخاستند. ۵/۰ از سوی دیگر، ازبکان از شرق و عثمانی ها از غرب به مرزهای ایران هجوم آوردند. ۵/۰ درس ۱۳ ص ۱۳۸ ب- *استفاده از تجارب معماری فاخر عصر تیموری و *نیز در سایه ثبات و امنیت و *حمایت پادشاهان به ویژه شاه عباس اول، شکوفا شد. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۱۴ ص ۱۵۲	۲		
۹	الف- نقد یک خبر تاریخی ۲۵/۰ که در حقیقت همان بررسی اصالت خبر است. ۲۵/۰ درس ۲ ص ۱۴ ب- تاریخ نگاران بدون هیچ گونه دخل و تصرفی در روایت ها، ۲۵/۰ عیناً آنها را ذکر می کنند. ۲۵/۰ درس ۲ ص ۱۷ ج- *اعراب قحطانی (جنوبی) ۲۵/۰ *عدنانی (شمالی) ۲۵/۰ درس ۳ ص ۲۱ د- کعبه به محل نگهداری ۲۵/۰ و نیایش بت های گوناگون تبدیل شده بود ۲۵/۰ درس ۳ ص ۲۳ ه- *دستور داد که فتوحات متوقف شود. *از نومسلمانان جزیه گرفته نشود. *دشنام گویی و اهانت به علی ^(ع) را که معاویه به اجبار رسم کرده بود، منع کرد. *فَدَک را به اهل بیت بازگرداند. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر یک مورد کافی است. در و- ۱- ایجاد ثبات سیاسی و برقراری نظم و امنیت در داخل کشور ۲- نوسازی تشکیلات و تجهیزات سپاه ۳- توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۴- انتقال پایتخت از قزوین به اصفهان ۵- بیرون راندن نیروهای بیگانه از خاک ایران. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر یک مورد کافی است. درس ۱۳ ص ۱۴۰-۱۳۹ س ۶ ص ۵۹	۳		
۱۰	الف- دندانقان: سلطان مسعود غزنوی ۲۵/۰ و طغرل سلجوقی ۲۵/۰ ب- ملازگرد: حکومت سلجوقیان ۲۵/۰ و امپراتوری روم شرقی ۲۵/۰ درس ۱۰ ص ۱۰۳	۱		
۱۱	به دلیل وجود اختلافات مذهبی و تفاوت های قومی ۵/۰، فرهنگی و زبانی میان توده های مردم شام با طبقه حکومتگر رومی ۵/۰ درس ۵ ص ۴۹	۱		
۱۲	*اختلاف های داخلی ایرانیان، *ناامیدی رستم فرخزاد، (فرمانده سپاه ساسانی) از پیروزی * و همکاری برخی از دهقانان و قبیله های عرب ساکن سواد با مسلمانان هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۸ ص ۸۲	۱		

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس تاریخ		رشته علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه نظری			تاریخ امتحان: ۱۴۰۵/۰۲/۰۵	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره		
۱۳	الف- اسلام دینی جهانی است و تمام مردم جهان مخاطب آن به شمار می‌روند. پیام برادری و برابری اسلام و سادگی مناسک و آداب اسلامی، از جمله جذابیت‌های این دین برای ایرانیان بود. ب- ساکنان ایران، خواه زرتشتی و خواه مسیحی و یهودی، یکتاپرست و معتقد به بهشت و جهنم و ظهور منجی بودند؛ بنابراین، درک و پذیرش جهان‌بینی توحیدی و پیام مکتب اسلام، برای آنان چندان دشوار و ناخوشایند نبود. پ- مهاجرت گسترده اعراب مسلمان به ایران، زمینه‌ساز آشنایی تدریجی ایرانیان با اسلام و گرویدن به آن شد. هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است. درس ۸ص ۸۸	۱		
۱۴	پس از حمله یعقوب لیث به نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان ۵/۰ و سپس لشکرکشی ناموفق امیر صفاری به بغداد، روابط دو طرف به خصومت گرایید. ۵/۰ هر مورد ۱ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۹ص ۹۲	۱		
۱۵	*برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی، *قرار گرفتن زمام کار به دست امیران و وزیران باتدبیر و علاقه‌مند به عمران و آبادانی، *استقرار نظام دیوانی منظم و منسجم. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۹ص ۹۴	۱		
۱۶	به دلیل رشد شهرها، تأسیس و توسعه مراکز آموزشی و نفوذ روزافزون دیوان‌سالاران ایرانی در دستگاه اداری حکومت سلجوقی و جذب شعرا و نویسندگان به دربارهای مختلف، سبب توسعه زبان و ادبیات فارسی شد. کلید واژه: (رشد شهرها- تأسیس و توسعه مراکز آموزشی- نفوذ روزافزون دیوان‌سالاران ایرانی- در دستگاه اداری- جذب شعرا -و نویسندگان به دربار) هر مورد ۲۵/۰ نمره، ذکر چهار مورد کافی است. درس ۱۰ص ۱۱۰	۱		
۱۷	*موجب کاهش جمعیت و مهاجرت‌های گسترده شد.*دگرگونی نسبی در بافت قومی و جمعیتی؛*کاهش جمعیت ایران *مهاجرت گسترده مردم؛*تخریب زیر ساخت‌های اقتصادی و فرهنگی؛*زوال موقعیت اجتماعی ملاکین، عالمان، بازرگانان، دیوان‌سالاران و خاندان‌های با نفوذ؛ *هجوم جمعیت قابل توجهی از اقوام مغول و غیر مغول به ایران؛*ورود مغولان بافت قومی و جمعیتی جامعه ایرانی را تحت تأثیر قرار داد. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۱۲ص ۱۲۰	۱		
	« موفق و پیروز باشید.»	جمع نمره ۲۰		